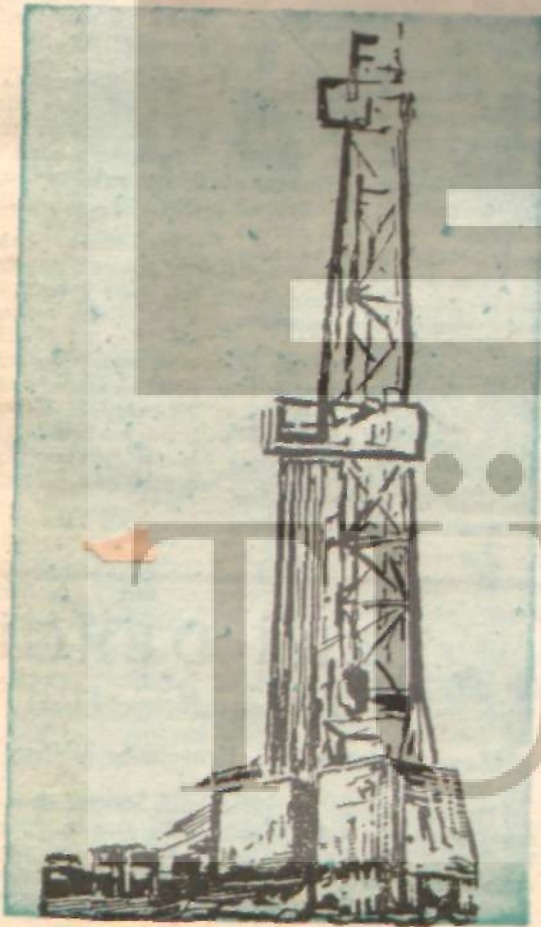

YÖN

DOMİNİK'te
neler oluyor?

MENDERES-ZORLU : Teksaslı petrolcüler arasında

PETROL İLE

OYNAMAK

TEHLİKELİDİR

ÇAĞDIŞI BİR İMPARATORLUK!

Son gelen L'Express dergisinde C.I.A. (Amerikan Gizli İstihbarat Teşkilâtı) için şunlar yazılıyordu:

«.. Yüz bin ajan. Ve yıllık 10 milyar Franklık bir bütçe... ki Fransa millî savunma bütçesinin yarısı kadar. (Türkiyenin tüm bütçesinin iki katı kadar.) Bu bir imparatorluktur. Bu imparatorluğun başındaki kişiye, çok Amerikalı, Birleşik Devletlerin 2 numaralı adamı gibi bakar.»

Amerika Birleşik Devletlerinin politikası bu gizli teşkilâtın ferman dinlemez etkileriyle yürütülür. Tüm Amerikayı, dünya kamu oyu gerçek çehresiyle tanımağa başlamıştır. Vietnam'daki yüz kırtarıcı davranışlardan sonra Dominik çıkarması, Amerika karşı büyük tepkilerin doğmasına yol açmıştır. Ancak bugün Amerikanın başında bulunanlar bu tepkiler karşısında sağır duvarlar gibidirler. Emperyalizm bu en son ve en büyük temsilci kendini yolunda şaşmaz bir sadakatle ve inanılmaz bir cesaretle yeni yeni adımlar atmaya devam etmektedir.

Amerika Cumhurbaşkanı her sabah masasının üstünde «Çok gizli» kavramı taşıyan bir küçük defter bulmakta ve bu defter yervüzüne yayılmış 100 bin C.I.A. ajanının tonladığı bilgilerle muhasebesini sunmaktadır. Ve bu bilgiler bütün dünyada endişe veran kararlar mesnet olmaktadır.

ENDİŞE

Aklbaşında kişiler, Amerikanın son yıllarda ipliği büsbütün pazara çıkan davranışlarını endişe ile izlemektedirler. Çünkü tarih boyunca hiçbir emperyalist devlet Amerika kadar tehlikeli olmadı. Nasıl olsun ki? Tarih boyunca hiçbir emperyalist devletin elinde ABD'nin elindeki atom silâhları yoktu.

Kapitalizm öncesi imparatorluklar; bugünkü Amerika'dan çok daha yumuşak görünüşlü idiler. Barbar diye anılan Osmanlıların bugünkü Amerikadan daha âdil ve daha az sömürücü olduğu birgün gelecek belgelerle ortaya dökülecektir. Bugün Vietnam'da kafa kesmek, karın deşmek, kesilmiş kadın ve çocukları teşhir etmek olağandır. Kövler toplama kamoları haline getirilmiştir. Bir İngiliz gazetesinin vazedine göre gebe kadınların karınları yarılarak çocukları dışarı çıkarılmaktadır. İşte Vietnam'da Amerika böyle bir yönetimi sürdürmektedir.

Atom çağı öncesinin en büyük imparatorluğu İngiltere dahi insanlık için Amerika gibi bir tehlike değildi. Kapitalizmin dehşeti, yalnız sömürgecilik karakterinde kalıyordu şimdiye kadar... Ama bugün kü Amerikan emperyalizmi, atom silâhlarını bütün dünyanın başında sallanan bir tehdit unsuru olarak insanlığın geleceğine doğru uzatmıştır.

RUSSEL...

Bu konuda ünlü düşünür Bertrand Russel'in verdiği bir konferanstan faydalanmalıyız. Diyor ki Russel:

«.. Genellikle kabul edildiğine göre Amerikanın Vietnamda savaşı kazanması olanaksızdır. Amerikalılar Güney Vietnamda acıca yenilme uğurlarken şimdi bir de savaşı Kuzey Vietnam'a götürme çabası içine girmişlerdir. (...) Amerikalıların Güney Vietnam üstünde en küçük bir hakları olmadığı tartışma kabul etmez bir gerçektir. (...) Mesele bu kadarla da bitmemektedir. Amerikalılar savaşı Kuzey Vietnam'a götürme tehditlerini gerçekleştirirlerse biz ve onlar Çin ile sonuçları çok vahim olabilecek - muhtemelen tonvektün bir nükleer savaşa sürüklenmiş olacağız.»

ÜÇ BÜYÜK TANIK

Böyle diyor Russel... Amerika'nın, büyük düşünürleri endişeye götüren tutumu karşısında Russel yalnız değildir. Bu yazımızda Türk okuyucularının pek iyi tanıdıkları iki isimden daha söz açmak istiyoruz. Bunlardan biri J.-P. Sartre... Sartre, bazı fikir adamları tarafından konferanslar vermek üzere çağrıldığı Amerikaya gitmekten vaz geçmiştir. Ve daveti reddetmiştir. Bu kararının nedenleri konusunda yaptığı açıklama ilgi çekicidir. Sartre şöyle diyor ki:

«.. Amerikalılar Vietnam'da Savaşı genişletilmesinden yanadrlar. Amerika bugün halkın sevmediği bir hükümeti tutmuş. Vietkong karşısında başarılı bir şekilde savaşamayınca saldırısını Kuzey Vietnam'a çevirmiştir. (...) Benimle onlar arasında bir konuşmanın yapılabilmesi ve anlaşmanın mümkün olması için önce Amerikanın bütün dünyada yürüttüğü emperyalist politikanın tüm olarak gözönünde tutulması ve kabul edilmesi gereklidir... (...) Amerika yalnız Vietnam'da değil, Güney Amerikada, Korede ve Üçüncü Dünya ülkeleri içinde de emperyalist bir siyaset gütmektedir.»

ÜÇÜNCÜ ADAM

Üç büyük tanıktan üçüncüsü ünlü tarihçi Arnold Toynbee'dir. Toynbee Amerikayı «peşin hükümlü» olarak tanımlamakta ve «komünizm serabı»nın gözlerini perdelediğini söylemektedir. Ve devam etmektedir.

«.. Amerika, ne yaptığını ne ettiğini farketmeden, kendi kendini İngilterenin, Hollanda ve Japonya sömürgeciliğinin vârisi yapmış ve böylelikle de vakıtle Avrupalı ve Japon sömürgecilerin üzerlerine topladıkları öfkeyi kendi üstüne toplamıştır. Bu miras korkunç bir miras-

tır. Ve hattâ Amerikanın askeri gücü bu miras uzun zaman omuzlarında taşımağa yetecek kıratıda değildir. Amerika Fransa'nın tahliye etmek zorunda kaldığı Vietnamdaki yerine geçmiştir. (...) Amerika bugün Batının, Batılı olmayan insan çoğunluğuna hâkim olma politikasını yürütmektedir. Ve kendi kendisini kurtarmak için çırpınan insanlara, bu insanların bağımsızlığına karşı hareket etmektedir.»

Böylece Toynbee ile beraber Batının üç tanınmış ismi ve üç büyük düşünürü Amerikan emperyalizmine kesin teşhislerini koymuşlardır.

ACI GERÇEK

Yirminci Yüzyılın belki en açık ve insanlara en büyük sakıncası ve recek acı gerçeği böylece ortaya çıkmaktadır. O da sudur: Yeryüzünün en zengin ve teknik öleülerde en ileri ülkesi, dünyanın dört bir yanında çağdışı bir imparatorluk sürdürme çabasıdadır.

Uzay çağında insan toplumunun böyle bir manzara göstermesi bir bakıma çelişme sayılmıyabilir. Çünkü bugünkü Amerikan zenginliğinin temelinde kapitalist sömürgeciliğin iktisadi koşulları yatmaktadır. Bu koşulların Amerikayı götürdüğü yer ise bilim kitaplarında önceden söylendiği gibi emperyalizm olacak tir elbet... Ancak basdöndürücü bir hızla gelişen teknoloji bu konudaki etkilerinin pek olumsuz görüldüğünü de söylemeliyiz. Amerikan toplumu bugün CIA. in casusluk çalışmalarını elektronik deşerlendirmekte, yeraltı trenlerini elektronik le yönetmektedir. Büyük binaların asansör örgütlerinden, petrol şirketlerinin muhasebe servislerine kadar elektronik toplum hayatına girmiştir. Makine medeniyetinin büyük kontrol gücü ise, Amerika halkoyu denen şeyi istenilen yönde bir disiplin altına almıştır. Böylece demokrasi gibi görünen bir siyasi mekanizma, topluma hâkim olan büyük sanayi kırıllarının istekleri dışına çıkacak bir işleve kavuşmaktan gittikçe uzaklaşmaktadır. Kapitalizmin iflâsını zorbalık ve silâhla geçiktirme hevesi dünyanın en büyük kapitalist devletinde gittikçe daha kovulmuş bir hırs gibi görünüyor. Yeryüzünün azöelimsiz ülkelerini kapsayan insan gibi yaşama çabası ve sömürgecilik karşı direnme gavretti. karşısında Amerikan kapitalistlerinin silâhlarını ve askerlerini bulmaktadır.

DOMINİK...

Bu gelişimin son hikâyesi Dominiktir. Trujillo'un otuz yıllık diktatörlüğünde Dominik'i sömüren Amerika, Trujillo'dan sonra Ameri-

kan çıkarlarının korunmasından ya na endişeli bakışlarla durumu izlemekteydi. Sonunda tıpkı Vietnamda olduğu gibi Amerikan askerleri Dominik'e çıktılar. Ve Amerikan emperyalizminin kaba çizimleri altında ezilen ülkenin yamaeından bir ses dünya ile alay eder gibi:

«.. Dominik'e sosyal adalet ve demokrasi götürüyoruz... diye konuştü.

Oyunun kabalığı, Amerikan emperyalizminin artık saklanmağa lüzum görmemesinden midir? Bunu zaman gösterecektir.

Ancak bugünden belli olan şudur:

Amerika belki Avrupanın bazı kapitalist devletlerinde kendisine ortaklar bulabilecek, çıkarların beraberliğinde bir süre daha kapitalizmin son kalıntıları beraber sürüklenecelerdir.

Ama şurası muhakkaktır ki yer yüzünde kendisini bilen aydın, Amerikan politikasının savunmasını paylaşamaz.

Az gelişmiş ülkelerin durumu ise büsbütün berraktır.

Az gelişmiş bir toplumun Amerika yanında yer alması doğrudan doğruya kendi kendisine karşı cephe almasından, kendi varlığını baltalamasından başka şey değildir.

Sömürgeciliğin son ve en büyük imparatorluğunu savunmak, sömürgeciliğin karşısındakiler için mümkün değildir. Sömürgecilik karşı ilk ve büyük savaşı vermiş Atatürk Türkiyesinde ise bu çağdışı imparatorluğun yanında yer almak düpedüz Atatürkçülüğe ihanet sayılır.

Biz Osmanlı İmparatorluğunun külleri üstünde Yirminci Yüzyıla yakışır bir devlet kurmak amacıyla kapitalist sömürgecilik karşı savaş verdik, kan döktük. Emperyalizmin ta kendisi bir Amerika, Türkiyenin de karşısındadır. Ve Türkiyenin karşısında olduğu son yılların çeşitli olaylarıyla birer birer ortaya dökülmüştür.

Amerika çağdışı bir imparatorluktur. Tekniği ve silâhları ne kadar kurnaz ve güçlü olursa olsun.. Türkiyenin «Küçük Amerika» olmak çabası bir çelginliktir. Bugünkü iflâsımız bu çelginliğin sonucudur. «Büyük Amerika» bile «Büyük Amerika» olmak iflâsının göbeğinde iken «Küçük Amerika» olmak dileğine çelginlikten başka ne isim verilebilir!

Zaman geçtikçe Atatürk'ün nicein modern devlet adamı olduğu, ve Atatürk'ten sonra gelenlerin nicein gerçekler dışına düştükleri çok daha iyi anlaşılıyor, ve anlaşılacak... Tarih hepimize gereken dersleri vermektedir. ve verecektir.

İlhan Selçuk

TÜRK MİLLİYETÇİLERİNE SESLENİŞ

Durum

Bugün Türk milletinin karşısındaki en önemli sorun, Türkiye'nin içine düşürüldüğü çıkmazdan kurtuluş yolunun tespiti sorunudur.

Yurdumuz, en derin adaletsizliklerin sürüp gittiği geri kalmış bir tarım ülkesidir.

Türkiye'nin bu geri durumu, zamanında demokratik devrimini yapmamış olan, yani emperyalizm çağından önce, burjuva demokratik devrimler çağında feodal düzeni yıkıp, kapitalist gelişme yolunu tutamamış olan; ve bu gün de, yani emperyalizm çağında, sosyalizme yönelmeyip, modası çoktan geçmiş kapitalist çözüm yolları arayan toplumlar için kaçınılmaz bir durumdur.

Bugün Türk toplumunun ekonomik yapısı kapitalisttir. Özel teşebbüsçü iktidarların, yönerdiği özel teşebbüse destek bir devlet sektörünün bulunması, bugün ancak kapitalist ilişkileri perçinlemeye yaramaktadır. Çağımızda bütün geri ülkelerde olduğu gibi, Türkiye'de de kapitalizm içeride feodalizm kalıntısı ağırlık sistemi ile, dışarıda da emperyalizm ile millete karşı ittifak halindedir. Bu üçlü ittifak içinde emperyalizm büyük gücüyle her zaman ağır basar. Türk kapitalisti sınıfı içinde ise en güçlü kol ithalat, ihracat sermayesidir. Bu zümrenin çıkarı, Türkiye'de fabrika bacalarının tütmesini önlemektedir. Dış ticaret sermayesinin yanında, tüketim maddeleri yapısına yönelmiş olan endüstri sermayesi ile iç ticaret sermayesi güç bakımından ikinci sıradadır. Komprador dış ticaret sermayesinden farklı olarak sanayicilerin bir kısmının, Türkiye'nin ekonomik bağımsızlığına kavuşmasında çıkarları olduğundan bu zümrenin durumunu ayrı olarak ele almak gerekir.

Türkiye'de tarım üretiminde ilkel orta köylü ekonomisi hâkim rol oynar. Ama bunun yanında büyük toprak sahipleri toplumu, maddede çok etken bir gücü temsil ederler. Kapitalist metoalarla üretim yapan büyük toprak sahipleriyle, derebeylik kalıntısı ağalar gibi iki zümreye ayrılan bu sınıf, gerici cerayanların baş dayanağıdır. Özellikle İkinci Dünya Savaşından bu yana güçlü artan bu

sınıf politik alanda da etken bir rol oynayabilmektedir.

Türkiye'de kredi kurumları da, ülkenin ekonomik hayatına hükmeden bu sermayedar ve ağı sınıfların kontrolü altında halka karşı soygun araçları durumuna sokulmuş tur.

İşte Türkiye'nin ekonomik hayatına hükmeden sınıflar bunlardır. Bu hâkim sınıflar uzun yıllar, hele İkinci Dünya Savaşından bu yana Amerikan «yardım» ve «kredi» lerinin sağladığı elverişli ortamda güçlenerek Türkiye'nin politik hayatına da geniş ölçüde hâkim olurlar.

Yarattıkları Türkiye ortadadır. Bugün Türkiye'de okuma-yazma bilmiyenlerin sayısı, 1927 yılına nazaran artmıştır. Tarımda çalışan nüfusun yüzde 95'inin ortalama aylık geliri 90 liradan ibarettir. Fakir köylülerin ortalama geliriyle, yüksek burjuvazinin ortalama geliri arasında 120 kat gibi bir uçurum vardır. Tarımda toprak sıkıntısı, toprakların aşırı bölünmesine, büyük çapta bir gizli işsizliğe ve artan sefaletle yol açmaktadır. Sanayileşme yerinde saymaktadır. Yılda 5-600 milyon lira sermaye dışarı kaçmaktadır. Vergi kaçakçılığı 3 milyar lirayı bulmaktadır. Yıldan yıla artan borçlanmalar ile ancak ayakta durulabilmektedir. Memleketimiz yabancı çıkarlar uğruna bir askerî üs haline getirilmiş zenginliklerimiz yabancı tekelere peşkeş çekilmiştir. Ekonomi politikamızı yabancılar kendi çıkarlarına göre çizmektedirler. Yarı sömürge bir ekonominin bütün niteliklerini taşımaktayız.

İşte Türkiye böyle bir ülke durumuna düşürülmüştür. Milletlerin milli bağımsızlığı bayrağını elinde tutan dünün antiemperyalist devrimci Türkiye'si ile bugünkü Türkiye arasında uçurumlar var. Bir zamanlar Batının hiçbir bir saygıyla, Doğu ve Güney ülkelerinin de takdir ve umutla baktığı, başı dik itibarlı Kemalist Türkiye'sinin yerini, emperyalizmin «borçlanma ve hükmet» taktiğinin kurbanı, bir avuç parazit zengini her zamankinden daha zengin yoksul emekçi halkı da her zamankinden daha yoksul, en derin adaletsizliklerin hüküm sürdüğü bugünün çıkmazdaki Türkiye'si aldı.

Çıkmazdan kurtuluş yolu

Bu çıkmaza giriş yolu, kapitalist gelişme olmuştur. Çıkmazdan kurtuluş yolu, kapitalist yolu olamaz. Çağımızda dünyanın istisnasız bütün geri kalmış ülkelerinde olduğu gibi Türkiye'de de gerçek milli bağımsızlığa, gerçek ekonomik kalkınmaya götürülen tek yol sosyalizm yoludur. Yirminci yüzyılda Türkiye gibi gelişmemiş bir ülkede burjuvazi ekonomik kalkınma için akla sığır bir görüş ileri sürme yeteneğinden yoksundur. Bu sınıf, barutunu tüketmiştir. Son oyunu olsa olsa ilkeyi bütünüyle yabancı emperyalistlere peşkeş çekmek olur ki bugün milli uyanış halinde olan Türk milleti bu oyuna asla gelmeyecektir.

Şüphesiz ki, dünya tarihinde kapitalist sınıfın, burjuvazinin ilerici, milli ve devrimci rol oynadığı anlar da olmuştur. Örneğin kapitalist sosyal ilişkileri ilk kurabilen ülkelerden biri olan İngiltere onsekizinci yüzyılda sanayi devrimini başarmış ve «Dünyanın tezgâhı» adını kazanarak kudretli bir imperatorluk kurabilmiştir. Gene onsekizinci yüzyılda büyük burjuva demokratik devrimini yapan Fransa uygar dünyanın «Nurlar Ülkesi» payesine ulaşabilmişti. Bir zamanlar feodalizmi yıkıp yerine kapitalist düzeni kuran bir ülkenin önünde kalkınma ve gelişme yolları açıktı. Bunun son örnekleri ondokuzuncu yüzyılın ortalarında kapitalist gelişme yolunu tutmuş olan Almanya ile Japonya'dır. Zamanında kapitalist gelişme yoluna girebilmiş olan bu ülkelerde sermaye birikimi içinde emekçilerin, dışarıda da sömürge ve yarı sömürge halklarının en zalimce sömürülmesiyle sağlandı bir gerçektir. Bununla birlikte, gene de kapitalizmin söz konusu ülkelere her alanda ilerleme getirdiğini de teslim etmek gerekir.

Ama Ondokuzuncu yüzyıl sonlarında bütün dünyanın gelişmiş kapitalist ülkeler arasında da nüfuz alanlarına bölünmesinden sonra artık bu yol kapandı. Son örnek olan Japonya'dan sonra geçen yüz yıl içinde (ki bu yüzyılın daha büyük kısmı «Hız Yüzyılı» diye anılan Yirminci Yüzyılda geçmiştir) kapitalist yol

dan kalkınarak çağdaş uygarlık seviyesine ulaşan tek bir ülke yoktur. Bugün artık ne fethedilecek sömürgeler kalmıştır ne de Ondokuzuncu yüzyıl metodlarıyla sömürülmeye teşne bir işçi ve köylü sınıfı. Bugün antifeodal devrim yapmaya kalkışacak burjuvazinin karşısına, her girdiği yerde bulduğu en geri toplum biçimlerine destek olan Emperyalizm dikilir. Bugün derebeyliğe el kaldıran ardındaki emperyalizme de el kaldırmış olur. Kurtuluş Savaşımızda bağımsızlığı uğruna silâha sarılmış milletimize karşı Emperyalizmin Vahdettini desteklemiş olması bir rastlantı değildir. Bunlardan başka burjuvaziyi asıl ürüküten şey, kendi ülkesinin bilinçlenen ve sosyalizme yönelen emekçi yığınlarıdır. Böylece her yandan sarılan burjuvazi, artık güçsüzlüğünün bilincine varmış ve çıkar yolu kendi ülkesindeki emekçi halkı karşı emperyalizmle ve feodalizmle birleşmekte bulunmuştur.

Bu bakımdan bize Amerikayı, Almanya'yı örnek göstererek Türkiye'nin çağdaş uygarlık seviyesine kapitalist yoldan ulaşabileceğini hâlâ savunanlar, ya çağımızın gerçeklerinden habersiz aldatılmış gafilirdir, ya da kendi sınıf çıkarılarını milli amaçların üstünde tutan yarıdakkıldır.

Milliyetçilik bayrağını sosyalistler taşır

Çağımızın en büyük gerçeği millet gerçeğidir. Millet kavramı dün olduğu gibi bugün de devrimcilerin ideolojik dayanağıdır. Bugünün devrimleri ya sosyalist nitelik taşır, ya da emperyalizme ve yerli feodal-kapitalist ittifakına karşı, milli bağımsızlık uğruna girişilen sosyalizme yönelmiş devrimlerdir. İşte bu yüzden çağımızda artık milliyetçilik bayrağı bugünün devrimcilerinin, yani sosyalistlerin eline geçmiştir, ve her sosyalistim diyen milliyetçilik bayrağını olanca gücüyle yüksek tutmakla görevlidir. Yurdumuzun yabancılar tarafından sömürülmesiyle kendi sınıf çıkarılarını bağdaştırmış olan tutucu, statükocu çevrelerin ağzında, vatan, millet sözleri sahte sözlerdir. Gerçek Türk milliyetçisi, Türkiye'nin bugünkü geri, bağımsız durumuna isyan eden ve tek çözüm yolu olan sosyalizm yolunu tutma kavrayış ve cesaretini gösterendir. Gerçek Türk milliyetçisi, Türk emekçi halkının, yani bir avuç parazit dışında otuz milyonluk Türk milletinin uğratılmakta olduğu soyguna, en derin adaletsizliklere karşı duran ve milletimize başı dik, insanca bir hayat sağlama yolunu bilim ışığında arayanıdır.

Gerçek Türk milliyetçiliği hümanist bir nitelik taşır, güneş altında bütün dünya ulus

arının hayat hakkı olduğuna, ayrı ayrı ülkelerin emekçi halkları arasında bir çıkar çatışması olmadığına inanır. Bu bakımdan gerçek milliyetçilik, çok kez emperyalizmin ekmeğine yağ süren, sapık, dar şovenizmle sula bağdaşamaz. Büyük Fransız sosyalisti Jean Jaures'in şu sözleri bugün de her zaman künden çok gerçeği yansıtmaktadır:

«Yüzyeide bir milliyetçilik seni enternasyonalizmden uzaklaştırır — Derin bir milliyetçilik seni enternasyonalizme yaklaştırır.»

Öte yandan:

«Yüzyeide bir enternasyonalizm seni milliyetçilikten uzaklaştırır — Derin bir enternasyonalizm seni milliyetçiliğine götürür.»

Onun için Tevfik Fikret'in, zamanının gerilerinin şovenliği demagogik bir s'fâh olarak kullanmalarına karşı duyduğu öfkeyi yansıtan «Yeryüzü vatanım, insanlık milletim» biz ne millet gerçeğinden geçmeyen yüzyeide bir enternasyonalizmdir; biz bu söze sosyalizm ışığında katılmayız. Biz «Vatanımız Türkiye! Milletimiz Türk Milleti!» diyoruz. Biz milletimiz için özgür bir Türkiyede başı dik, refahla insanca bir hayat özlüyoruz. Bu mutlu sonucu elde etmek ne biçime bürünürse bünyesün emperyalizmin yurdumuzdan el çekmesinin ve Türkiyede emekçilerden yana gerekten demokratik bir düzenin kurulmasının şart olduğuna inanıyoruz.

Emperyalizm bir dünya sistemidir. Ahtapotun kolları Avrupadan Avustralyaya, Güney Kutbundan Kuzey kutbuna kadar uzar. Öte yandan Doğunun ve Güneyin milletlerinin milli bağımsızlık uğruna savaşları da bir bütün teşkil eder. Cezayirden Peru'ya, İzlanda'dan Viyet-Nam'a kadar dünyanın herhan bir yerinde emperyalizmin her gerileyişi bu milletlerin ortaklaşa zaferidir. Biz Türk toplumcuları, dünya tarihinde ilk defa olan emperyalizmi bir milli kurtuluş savaşında yenmen ve Doğuyla Güney milletlerinin milli bağımsızlık bayrağını ilk olarak yükselten Türk milletinin bir ferdi olmaktan derin bir gurur ve kıvanç duyuyoruz.

Türkiyenin, milli bağımsızlıkları uğruna savaşan ülkelerin safında şerefli yerini almasını milli davamızın gereği sayıyoruz.

İçinde yaşadığımız emperyalizm çağında kapitalist toplum biçimi ile milli bağımsızlık bağdaştırılmadığına göre, tam ekonomik ve politik bağımsızlığa kavuşan bir ülkenin, emperyalist sistemden kopup kendisine özgü sosyalizm yolunu tutmak zorunluluğunda

olduğuna, bağımsızlık savaşımızdan sonra Kemalî Türkiyenin kısa bir liberalizm denemesinden sonra halkçılık ve devletçilik işkisinde karar kılmasının rastlandığına inanıyoruz.

Türk milletinin milli kültürünü her alanda ve bütün derinliği ile en yüksek doruklara kadar yükseltmesi için gerekli ortamı da sosyalizm sağlayacaktır. Milliyetçilik açısından sosyalizme yönelmenin bizim için taşıdığı anlam işte budur.

Sosyalizm

Toplum biçimi olarak biz sosyalizmi insanın insan tarafından sömürülmesine son veren üretim araçlarını toplumun ortaklaşa mülkiyetinde bulunduran sanayileşmiş toplum olarak anıyoruz. Sosyalizm modern üretim tarzının sosyal niteliği ile üretim araçlarının özel mülkiyeti arasındaki çelişmeyi ortadan kaldırarak üretim güçlerinin tam gelişmesini sağlayan ve «herkesten yeteneklerine göre — herkese üretimine göre şiarını

gerçekleştiren toplum biçimidir. Sosyalizmde gerek tarımda gerekse öteki ekonomik faaliyet alanlarında özel girişim çar ölçüde, uzun ca bir süre için rol oynayacaktır. Bu bakımdan sosyalist ekonomi de ilk safhasında «karma ekonomi» niteliğini taşıyacaktır.

Nasıl ki öteki toplum biçimleri bir ülkeden ötekine değişiklikler göstermişse, nasıl ki, örneğin Batı feodalizmi genel ilkeler dışında birbirinden farklıysa, nasıl ki İngilterede burjuva demokratik devrim örneğin Fransadakinden çok değişik bir yol izlemişse, sosyalizm de dünyayı «monoton bir gri renge boyamaz» ve her ülkenin kendine özgü bir sosyalizm yolu vardır. Tarihin reçetelere göre gelişmediği besbellidir.

Türk sosyalizmi, bilimsel toplumculuğun ışığında, ama her türlü doğmacılıktan, taklitçilikten, tekerlemecilikten kaçınarak, Gazîler çağından ta İstiklal Savaşımıza kadar kendi milli tarihinde destek bulan, Türkiye-yenin, Doğunun ve Güneyin milli bağımsızlık savaşları içinde sosyalizme yönelmiş milletle-

riyle kader birliği durumunda olduğunu kavramış bir sosyalizmdir.

Demokratik devrim

Ancak önemle belirtmek gerekir ki, bugün Türk toplumunun hemen önünde duran görev sosyalizmi kurma görevi değildir. Yönelmiş sosyalizm olmakla birlikte, Türk sosyalistleri için bugünün ödevi, Türkiyenin bütün ilerici güçleriyle birlikte demokratik devrimi bütün derinliğiyle başarmaktır. Demokratik devrim, Türkiyenin ekonomik ve politik bağımsızlığını tam olarak gerçekleştirmek demektir. Bu devrim emperyalizme ve emperyalizmle ortaklaşa olan yurt içindeki parazit çevrelere karşıdır. Demokratik devrim ülkemizde feodalizmin bütün kalıntılarını yok etmek demektir. Bu devrim büyük toprak sahiplerine karşı bir devrimdir. Demokratik devrim, yurdun bütün güçlerini seferber ederek halktan yana, plânlı bir ekonomik kalkınmayı gerçekleştirerek Türkiye de sosyalizmin kuruluşuna elverişli ortamı yaratmak demektir.

Demokratik Devrim, 19 Mayıs 1919 da Mustafa Kemal'in Anadolu toprağına ayak basmasıyla başlayan Büyük Uyanışın, bugünün şartlarında devamından başka şey değildir. Demokratik Devrim şehir ve köy emekçilerinin zanaatkar ve küçük esnaftan, ücretli ve maaşlıların, asker, sivil bütün Atatürkçü orduların ve özellikle yurtsever, ilerici Türk gençliğinin devrimidir. Bu anti-emperyalist ve anti-feodal Devrim emperyalizmin desteklediği komprador-ağa ittifakına karşı bütün Türk milletinin çağımızdaki büyük ilerici hamlesini temsil eder.

Demokratik devrim ülkemizin hukuki yapısında kökten değişiklikler gerektirmez. Yeter ki yürürlükte olan Anayasa, emekçi halkın açısından yorumlanarak uygulansın, yeter ki, bize İtalyan faşizminden yadigar mahut 141 inci ve 142 inci maddeler gibi Anayasaya aykırı kanunlar kaldırılsın.

Anayasaya aykırı çeşitli davranışlar önlenin demokratik devrim, sınıf çıkarları bakımından bu devrime karşı olan küçük azınlık dışında, Türk toplumunun bütün solum, ilerici ve milliyetçi çevrelerinin ortak eseri olacaktır.

Türk halkını gerçekten temsil edecek olan demokratik devrim cephesinin ilk görevi, mümkün olan en kısa zamanda derin bir toprak reformunu gerçekleştirerek ülkemizde feodalizmin bütün izlerini silerek bütün Türklere vatandaşlık payesine ulaştırmak, ağırlığı ortadan kaldırmak; dış ticareti devletleştirerek, Türkiyenin ekonomik bağımsızlığına baş engel teşkil eden köktü dışarda komprador zımmesini, etkisiz kılarak, gerçekten halkçı bir devletçiliği ekonominin bütün bölümlerine uygulamak; Türkiyenin milli bağımsızlığı ile bağdaşmayan bütün antlaşmaları feshederek, bize dost eli uzatan bütün ülkelerle dostluklar kurarak, Atatürk'ün barışçı, vekâri dış politikasını yeniden kuracaktır.

Böylece gerçek politik ve ekonomik bağımsızlığına kavuşan yurdumuzda hâkim olacak sağlam ve ferah ortamda, Türk milleti halktan yana, plânlı bir genel ekonomik ve kültürel kalkınmasını; bilim ışığında gerçekleştirmeye yolunu tutacak, yarının sosyalist Türkiyesinin temellerini atacaktır.

Türk işçisi hakkında hüküm ve recek olan Amerikan çoğunluklu heyet

Türkiye'de Türk işçilerini Amerikalılar yargılıyor!..

ABD Silahlı Kuvvetlerinin Türkiye'de istihdam ettiği işçiler, 6734 sayılı kanunla değiştirilen 5837 sayılı kanun hükümleri gereğince hafta tatil ücreti, 1960 yılına kadar keza aynı kanun gereğince verilmesi lazım gelen bayram tatil ücretleri, belediye hizmetleri dışında çalışan işçilerin iş yerine gidip gelmeleri sırasında iş kanununun 40. maddesi gereğince yolda geçen müddetlere ait ücretlerin ödenmediğini iddia etmişler ve 45 seneden beri haklarını almak için çeşitli yollarda talepte bulunmuşlardır. ABD Silahlı Kuvvetleri bu haklı talepler karşısında haksızlığını kabul edip işçilerin haklarını vereceğine, bu talepleri örtbas etmek için ücret sistemlerinde bir takım değişiklikler yapmış, böylece mesele; verilmekte olan ücretin hafta tatil ücretini de ihtiva ettiğini iddia etmiştir.

İşçiler, alımları ücretin hafta tatil ücretlerini ihtiva etmediğine, ellerindeki çok kuvvetli delillerle inandıklarından, haklı taleplerinden vazgeçmemişler, mücadelelerini bugüne kadar devam ettirmişlerdir.

İşçilerin toplu olarak yaptıkları ısrarlı talepler üzerine 1 Nisan 1964 tarihinde Dışişleri Bakanlığı, Çalışma Bakanlığı ve ABD temsilcileri arasında, yolda geçen müddetlere ait talepler hariç, diğer taleplerin inceleneceğine dair bir

protokol yapılmıştır. Bu protokolün imzasından sonra nihayet 1965 yılının ilk ayları içinde bu talepleri incelemek üzere bir komisyon kurulması kararlaştırılmıştır.

İşçiler, taleplerini Türk Mahkemelerinin huzuruna getirmeyi çok arzu etmişler, fakat «Hiç bir devlet diğer bir devlet mahkemesinde yargılanamaz» genel kuralı öne sürülmüştür.

ABD, bu kurala sığınmaktan pekâlâ vazgeçebilir ve iş anlaşmazlığı Türk mahkemesinde sonuçlandırılabilir. Ama ABD meselenin Türk mahkemesine götürülmesine bir türlü yanaşmamıştır.

ABD, işçi taleplerini incelemek üzere, bir komisyon kurmayı kararlaştırmış ve komisyonun usul kurallarındaki şartlara uygun olarak taleplerini yazılı olarak işveren'e ilgili dairelerine vermişlerdir. İşçiler taleplerinin giriş kısmında aynen:

«İşçi ile işveren arasındaki ihtilâflarda —par in paren non habet imperium— hiç bir devlet diğer bir devlet mahkemesinde yargılanamaz— genel kuralına Türk Mahkemeleri vazifeli olmadıklarından, teşekkül eden ücret ihtilâflarını inceleme komisyonu başkanlığına bu müracaatın yapılmasını da zaruret hasıl olmuştur.

Kuzey Atlantik andlaşmasına taraf devletler arasında kuvvetle-

rinin statüsüne dair sözleşme'nin IX. maddesinin 4. fıkrasında «Bir kuvvet veya sivil unsurun mahalli sivil el emeğine olan ihtiyaçları kabul eden devletin mümasil ihtiyaçlarının tâbi olduğu usulle göre karşılanacaktır» den diğine ve ABD de bu sözleşmeyi imzalamışına göre işçi ile olan ücret ihtilâflarının Türk kanunları gereğince halli iktiza etmektedir.

Kabul edilen «Ücret itirazlarını inceleme komisyonu için usul kuralları»nın 16. maddesinde komisyonunuzuca verilecek kararın nihai olduğu bildirilmektedir. Komisyonumuzun Türk kanunlarını tatbik ederken hataya düşmesi halinde verilecek kararın kesin kabul edilmesine imkân bulunma maktadır. Binaenaleyh Türk kanunları gereğince haklarımızı elde edebilmek için her türlü meşru mücadele yoluna başvurduğum peşinen bilinmesinde fayda taleplerinin birer nüshasını Dışişleri Bakanlığımıza ediyorum» demişler ve leri Bakanlık ile Genelkurmay Başkanlığına da tevdi etmişlerdir.

Yapılan ilk taleplerle ilgili olarak 2 ve 3 Nisan 1965 tarihinde Ankara'da Balın Otelinde, 9 ve 10 Nisan 1965 tarihinde de İzmir Efes Otelinde komisyon toplantıları başlamıştır.

Komisyon, Başkan C. J. Lewis ve üyeler Prof. Hicri Fişek, Halil Tunç, R. E. Shadwell Jr., Damon Persian'dan müteşekkildir. Komisyon kararını, ekseriyetle verecektir işçileri. Ankara ve İzmir Nato - İş Sendikalarının tayin ettiği iki avukat ve sendika başkan ve yetkilileri temsil etmekte, ABD ni de Harry W. Johnstone, Horlick, Heinz Stander temsil etmektedir.

Tahkikatın ilk safhasında ücret cetvellerini tanzim eden ABD Avrupa Hava Kuvvetleri sivil personel direktörü Rivers ve muavini J. Villalobos dinlenmişler, işçi temsilcilerinin çeşitli sorulara verdikleri cevaplar, ücretlerin hafta tatil ücretlerini ihtiva etmediğini kabul ve ima etmek zorunda kalmışlardır.

ABD Silahlı Kuvvetlerinin istihdam ettiği işçiler, Ankara ve İzmir Nato - İş Sendikalarına başvurmakta ve bu sendikaların aracılığı ile işverene taleplerini vermeye devam etmektedirler.

Anlaşmazlığın sonucu ne olursa olsun, egemen bir devlete yaksınmayan görülmemiş bir yargı organıyla karşı karşıyayız: Türk kanunlarına göre Türkiye'de karar verecek olan 5 kişilik hakimler kurulunun 3 üyesi Amerikalıdır ve karar çoğunlukla almaktadır. Demek ki Türk işçisi Türkiye'de hakkını Amerikan hâkimin önünde aramak zorunda bırakılmaktadır. Ve hakimler kurulunun vereceği karar kesindir! Karara Türk mahkemelerinde itiraz edilemez.

Egemenlik haklarımızı hiçe sayarlara, Türkiye'ye saygısı ne zaman öğreteceğiz?

Bazıları Amerikan Sever

Batuhan Türkoğlu

«Türk - Amerikan Kadınları Kültür Derneği Aza Listesi (1964 - 65)» adlı bir kitapçık yayımlandı. Ayyıldız Matbaasında basılmış. İlginç bir liste. Antitemperyalist cephe içinde birleşip savaşacaklar, bu üye listesine mutlaka bir göz atmak zorundalar. Ya kitapçık edinilmelidir, ya da toplumcu dergilerimiz bu listeyi hiç bir yorum katmadan da olsa okuyucularına duyurmalıydılar. Listede adı bulunanlar soyadlarına, kocalarının adlarına, görevlerine, iş ve konut adreslerine göre sıralanmışlar. Buna bakarak bazı çözümlere girmek istiyorum.

Anayasamıza göre dernek kurmak bir haktır. Cemiyetler Kanununa göre de kurulduktan sonra dernekler amaçlarına uygun çalışmalarda bulunabilirler. Buna kimse birşey demez, diyemez. Ancak toplumsal bir görev yüklenildikten sonra ortaya çıkan derneklerin yapısı, çatısı, fonksiyonu, amacı artık kamu oyununa yansımış ve tartışma konusu olmaya başlamış demektir.

Hemen belirtmek gerekir ki, bazı üyeler tamamen iyiniyetli, saftırlar. Bunlar okudukları azınlık okullarında öğrendikleri Amerikancılığın ayrıcalık kazandırdığı kişiliklerinden ötürü dernek üyesidirler. Kimi üye yarım yamalak öğrendiği Amerikancasını unutmamak amacıyla gider. Kiminin kocası Amerika'da kalmış, sinema dili ya da Amerikan mağazalarının yüzeysel yayını oranında bilebildikleri Amerikancaları ile özentili duygusunu gidermek özelemlindedirler. Yani bunlar bilinçsiz birer Amerikanoğuldur.

Bazılarının eşlerine bakıyorsunuz: Ereğli Demir - Çelik görevlisidir. Koppers firmasındadır. Caltex'dedir. Mobil Oil'dedir. O zaman düşünürsünüz: Yabancı sermayenin egemenliğini sürdürebilmesi için kaleyi içten fethetme çabası ile davrandıklarına inanırsınız.

Kiminin kocası akademik kariyerdedir. Ama Amerikan işyerlerinde çıkan iş ve ücret uyumsuzluklarında Türk işçisinin sömürülmesi için Amerikan kapitalizminin savunuculuğunu yapmaktadır. Düşünürsünüz, işin içinde iş var dersiniz. Bir başkasının kocası Emniyet Başmüfettişidir. Yani Millî Emniyettedir. Millî Emniyet diye bir kamu kuruluşu kanunlarımızda yoktur gerçi ama Başbakanlığa bağlı olarak Millî Savunma, İçişleri ve Dışişleri Bakanlıkları kadrolarından maaş alan personel, geleneğe göre niteliğini bildirmez, bildiremez. Bunun müstesna bir örneğini Amerikanoğullar derneğindeki görüyorsunuz. Üzülünüz. Temenni edelim ki istihbaratın mukabil istihbarat kuralına göre C.I.A.'nin kadın faaliyetlerine kadar uzanan maksatlı davranışlarını öğrenebilmek uğruna millî emniyet ve bekaamız açısından böyle bir üyelik yerinde olabilsin. Adalet, askerlik, bankacılık alanlarının önemli mevkilerinde bulunanların eşleri ile millî eğitim ordumuzun erleri, gözbebeğimiz öğretmenlerimizin üyeliğinden birşeyler ummak isteyen Amerikan emperyalizmi umduğunu bulamıyacaktır. İstedikleri kadar evlerinde kokteyller düzenlesinler. İstedikleri kadar «fife - tea» partileri yapsınlar. Diplomatik manevralarını Türk ailesinin «barini imetisine kadar nüfuz ederek emperyalist emellerini gerçekleştireceklerini sananlar, aldandıklarını elleri bögürlerinde kalmış çaresizliğine hüsrana ile ağlayacaklardır. Feodaliteye mensup kızlarla evlenip «Leyli Meccani»liklerini mutan bürokratlara yüksek dereceli memurların kulis faaliyetlerinin muharrik kuvvet kaynağı, listedeki soyadlarına bakınca daha iyi anlaşılacaktır.

Üye listesinden bir gerçek daha belli olmaktadır. Adreslere bakarsanız: Kennedy Caddesi, Farabi sokak, Kavaklıdere, Çankaya, Bestekar sokak gibi varlıklı ailelerin oturduğu konforlu ve lüks konutların yer aldığı seçkin ve zengin semtler göze çarpar. Nazarlık için ararsanız, eski Ankara semtlerinde oturan bir üye bulamazsınız. Hele geçeköndü semtlerinden ilâç için olsun bir üye Amerikanoğullar derneğine almaz. Zaten bu ezilmişler Amerikancası bilmezler ki... Türkçe okuyup yazmak bile erişemedikleri bir idealdir. Gardropları yoktur, modaya uygun elbiselerle dolu olsun. Midelerinin hasretini dindiremezler ki parfümler ve makyaj levazimatı ile palyaçokluk yapabilsinler. Böyleleri defilelerde ne yaparlar? Kokteyllerde işi ne şalvar donlu, kaputbezi gömleklili, pazen entaril, lüstik ayakkabılı kadının? Türk kadınına temsil etmek bunlara mı kalır? Kurtuluş Savaşlarında cepheye mermi taşıyabilirler onlar. Kağıt çekerler, Bazlama pişirirler. Bezdirme yaparlar. Çamaşır yularlar. Ebesiz çocuk doğururlar. Amerikanoğullar olabilirler mi onlar hiç?

İster mutad terminolojeyi kullanın, ister Amerikan sosyolojisinin Amerikanlaştırdığı terimleri kullanın. Ortak ve değişmez gerçek ortadadır. Türk - Amerikan Kadınları Kültür Derneği Aza Listesi: Mahvedici emperyalizm, yutucu kapitalizm ile feodalitenin, bürokrasinin, burjuvazinin, komprador burjuvazinin mikro - kosmosudur. Ya da sosyal tabakalaşmada iç varlıkları ile dış varlıklarını ortaklığıdır. Düşük gelirinin emeğinden sömürülerek elde edilmiş yüksek gelirlerin tüketim normlarına göre belirlenmiş, kökü dışarıda örgütüdür.

Milliyetçi Türk kadınlarımızın sâfiyane de olsa, Amerikan diplomasisinin kartel ve tröst monopollerinin emriindeki personeline şüphe ile bakacaklarına, onların oyunlarına gelmeyeceklerine, onurlu ve kişilikli bir dış politikada bağımsızlık yoluna girmiş davranışlara yardımcı olacaklarına inanmak istiyoruz.

ŞİDDETLİ
BAS
AĞRILARINA
KARŞI
GRİPİN
Başarı ile kullanılır!
BASINIZ NEZLE GRİPİNİ
GRİPİN
KININLI GRİPİN GRİPİN
GRİPİN 4 saat ara ile günde 3 adet alınabilir

Uzun süren muhafazakar parti iktidarı senelerinde B. Harold Wilson, az gelişmiş dünya pazarını genişletmek için «iktisadi ülkelerin hayat standartlarını yükselterek yardım»ı artırmanın zorunluluğu üzerine parlak söylevler verip duruyordu. B. Wilson'un başlangıçtaki planı İngiltere'nin milli gelirinin % 2'sini bir «ekonomik gelişme için milletlerarası fon» a ayırmaktı. İşçi Partisi'nin resmi politikasında bu % 1'e indirildi. Yani o sıra vakıflık olarak yılda 160 milyon sterlin oldu. Fırlıyatta ise muhafazakar parti idaresi altında «iktisadi yardım» toplamı ancak bir defa: O da rekor sayılan 1962 yılında, 160 milyon sterline ulaşmıştı. fakat İngiltere'nin milli gelirinde görülen hızlı artış vü- zünden bu toplam % 1'den çok azdı. 1962 - 1963 yılında toplam 148 milyon sterline düştü ve 1963 - 1964 yılında bunun daha azaldığı tahmin edilebilir. İşçi Hükümeti'nin ilk yılında bunun daha fazla düşük olacağını işaretleri vardır.

Dünyanın açlığı ve sefalet meselesi, 1957 yılından bu yana geçen sekiz yıl içinde, daha da ciddi bir hâl almış bulunuyor. Birleşmiş Milletler'e göre mütevası bir tahminle, nüfusu 1 milyar 250 milyona varan az gelişmiş 100 ülkede insan başına ortalama yıllık milli gelir 40 sterlin'den (1000 Türk Lirası) azdır. Buna mukabil bu ortalama Batı Avrupa'da ve A.B.D. de 400 sterlinin (onbin Türk Lirası) üstündedir. Dünya münasebetleri düzeni içinde ekonomik dönüşümler, politik dönüşümlerin havli gerisinde kalmaktadır. 1957'den beri dünyanın görünüşü hızla değişmiş bulunuyor. Eski sömüröelerin büyük bir kısmı sivası bağımsızlıklarını kazanmıştır. İkinci Dünya Harbii'nin sona erşinden beri 60 yeni devlet doğmuştur. Birleşmiş Milletlerde yeni devletler, sosyalist ülkelerle birlikte dünya meseleleri üzerinde muazzam etki yapıyorlar. Bu yükselen karşı kovma vüzünden emperyalist devletler iki taraflı bir strateji izliyorlar: Bir yandan küçük sivası tavizler verirken bir yandan da o ülkelerdeki hâkîmîyetlerini sürdürmek için yeni usullere baş vuruyorlar; bu, yeni sömürgeci- lik stratejisidir.

13 MİLYAR DOLAR CALINDI

Emperyalizme karşı büyük zaferler kazanılmıştır, fakat kapitalist dünyanın bozuk ekonomik düzeni hâlâ yürürlükte- dir. Az gelişmiş ülkelerdeki açlık ve sefalet devam etmektedir. Bolluk içinde yüzen memleketlerin yanı sıra, bu açlık ve sefalet çoğu zaman, zengin ülkelerle fakir ülkeler arasında bir çelişki gibi verilmektedir. Halbuki gerçekte bu, kapitalist dünyanın içinde var olan bir çelişkidir; emperyalist sömüröülerle, sömüröülen az - gelişmiş ülkeler arasındaki çelişkidir.

Yeni sömürgeciliğin stratejisi aradaki bu acıklığı muhafaza etmek hattâ genişletmektir. Büyük, tekeliç denizası firmaların ve bankaların bu az gelişmiş memleketlerden kendilerine aktırlıkları dev kâr- ların yanında, bir de bu ülkelerin ihracatlarına karşı aldıkları ile, ithalâtları için ödedikleri arasındaki gittikçe genişleyen açık vardır. Bu ülkeler, esas itibarıyla, ham madde ihracat etmekte ve endüstri mamul- leri ile kapital malları ithal etmek mece-

DÜNYANIN AÇ MİLYONLARI VE EMPERYALİZM

İdris Cox

buriyetinde bulunmaktadır.

«Az gelişmiş» ülkelerden yapılan ihraca- tın hacmi (1960 yılı 100 kabul edilmek kay- diyle) 1951'deki 70.7 den, 1962 de 111.2'e ulaşmıştır. Buna karşılık aynı devrede bu ihracatın değeri 125'ten 95'e düşmüştür. Bu iki rakamı birlikte ele alırsak görü- rüz ki, az - gelişmiş ülkelerin «ticaret had- leri» 1951'deki 116'dan 1962'deki 96'ya düş- müştür. Fiyatlar 1963'te hafifçe yükseldi, fakat 1964'te tekrar düştü. Durumu şöyle bir grafikte daha iyi belirtebiliriz. Aşağı- daki ülkeler dışardan ithal ettikleri her ton çelik karşılığında şu emtea miktarlar- ını ihraç etmek zorunda kalmışlardır:

Ülke	1951 (libre)	1961 (libre)	Mal	Artış (yüzde)
Ghana	202	571	Kakao	334
Brezilya	158	380	kahve	283
Malezya	132	441	kauçuk	240

Kapitalist dünya pazarında ham madde fiyatlarındaki bu ciddi düşüş İngiliz tü- keticilerine hiçbir kâr sağlamamıştır. Tam tersine onlar, kakao, kahve ve kauçuk için daha fazla para ödemek durumunda kal- mışlardır. Fiyatlardaki bu keskin alçal- ma, bu ürünler üzerinde iş yapan büyük deniz aşırı tekellerin kasalarına girmiştir.

Birleşmiş Milletler uzmanlarının hesa- bına göre, bu usulle az - gelişmiş ülkeler- den 1951 - 1961 yılları arasında çalınan para 13 milyar doları bulmaktadır. Bu efilim devam ederse, aynı uzmanların hesa- bına göre, 1970 te bu miktar, sadece bir yılda 7 milyar dolara yükselmiş olacaktır. Dış ticaret ilişkilerinin bu düzenini de- ğiştirmek için, yeni devletler ve Güney Amerika ülkeleri dahil, az - gelişmiş mem- leketlerin son yıllarda Birleşmiş Millet- lerde yaptıkları baskı, sebatsız değildir. Bu baskı, emperyalist devletlerden en kuv- vetli muhalefetle karşılaşmış, buna karşı- lık komünist memleketlerden tam destek bulmuştur.

Emperyalistlerin bu muhalefetine rağmen, Birleşmiş Milletler, geçen yılın Ni- san ayında Cenevrede bir ticaret ve gelişme konferansı toplamak zorunda kal- mıştı. Konferansa istemiyerek katılma du- rumuna giren emperyalist devletler tem- silcileri, daha adil dünya ticaret münase-

betleri kurma yolunda yapmış teklifleri baltalamak için ellerinden geleni yaptı- lar. Orada 15 genel ve 13 özel ilke oyla- maya kondu. İngiltere ve A.B.D. genel ilkelere 11 ine veya özel ilkelere 8 ine karşı oy kullandılar, ya da çekimser kal- dılar. Komünist ülkeler ise genel ilkele- rin bir tanesi hariç hepsine, özel ilkelere de tümüne lehte oy verdiler. Cenevre kon- feransı, meseleyi çözümlenemedi. Bu konferansın değeri, daha adil dış ticaret ilişkileri lehine kullanılan oy sayısının çok büyük çoğunluğu sağlanmasında ve emperyalist devletlerin davranışını teşhir et- mesinde belirir. Asıl çözüm yolu ise, em-

peryalist egemenliğin her şekline karşı yapılan mücadelede dayanışmanın geliş- mesi ve bu mücadelenin genişletilmesidir.

YARDIM ALDATMACALARI

Bu açlık ve sefaletin temel sebebi nedir? Dünya ölçüsündeki sefalet ve açlık, emperyalist sömürmenin kaçınılmaz sonucudur. Bu sömürme, az gelişmiş ülkelerden ham maddeleri ve yarı - mamulleri ucuz almak ve onlara endüstri mamullerini ve yatırım mallarını en yüksek fiyatla satmak için yapılan arasız çalışmalardan doğuyor. Bundan başka, emperyalist sömürme dü- zenini, az - gelişmiş ülkelerde bağımsız bir ekonominin kurulmasını ve gelişmesini yolundan saptırmak ve engellemek için de mümkün olan herşeyi yapmaktadır. Bunun için de, meselâ, az - gelişmiş ül- keleri bazı ürünlerin ihracında ihtisaslama- ya yöneltmektedir. Meselâ: Malezyada ihracatın yüzde 76'sı kauçuk ve kalaydan, Senegal'de ihracatın yüzde 86'sı yağlı to- humlardan, Fildişi sahilinde yüzde 93'ü kakao ve keresteden, Seylan'ın ihracatı- nın yüzde 82'si çay ve kauçuktan ve Bo- livya'nın ihracatının yüzde 77'si kalay, kurşun ve gümüşten ibarettir. Bu sömür- ge tipi ekonomileri bağımsız, dengeli bir ekonomiye çevirmenin yolu, bir endüstri temeli yaratmaktır, tarımda da çok çeşitli ürüne geçmektir. Bunun için de ekono-

miye kamu sektörüne ve kooperatiflere dayanan üretimi en büyük hızla genişlet- mektir. Bu, kâğıt üzerinde kalmaya mah- kûm katı plânlar hazırlamakla hal edile- bilecek bir mesele değildir. (Bununla be- raber, kurtuluş yönünde ilk adım: iyi ha- zırlanmış ekonomik plânlardır.)

Mesele, emperyalist sömürme sistemini sona erdirmek için yapılmakta olan daya- nışma mücadelesini daha yüksek bir dü- zeye ulaştırmaaktır. Sözde, dünyanın aç milyonların beslemek için ortaya atılan bütün insanca görünüşlü sahte plânların siyasi etkisi, dünyadaki açlık ve sefaletin gerçek nedenlerini gözlerden gizlemek ve emperyalist soygunun gittikçe artan bir ölçüde devamını sağlamaktır. Ed'nburgh Dükü (Kraliçenin kocası), «Açları Besle- me Kampanyası»nın hâmisidir; İngiltere Kraliçesi de «Çocukları Kurtarın» fonu- nu himayesine almıştır. Bu diğerğâm amaçlarla para, zaman ve çaba sarfeden, iyi niyetli bînlere insan bulunabilir, doğ- rudur. Bunları yaptıkları fedakârlıkların bu büyük sorunun çok küçük bir kısmı- na bile dokunamayacağına inandırmak gerekir. Gerçek şudur ki, bu gibi iyi ni- yetli insanların içten çabaları, gerçek ne- denleri örtülemek için sömürölmektedir; böylece de emperyalist sömürme dünya- daki açlığı artırabilmektedir.

Az - gelişmiş ülkelerin yaşama seviyesi ile «gelişmiş» kapitalist ülkelerin yaşama düzeyleri arasındaki açıklığı, emperyaliz- min en gayretkeş savunucuları bile göz- lerdan gizleyememektedir. Bu yüzden bun- lar, emperyalist soygun usullerini, «az gelişmiş ülkelere ekonomik yardım» perde- si altında saklamaya uğraşmaktadırlar. Bu «yardımlar», Birleşmiş Milletlerin «çok taraflı yardım» projelerinden, Dünya Ban- kası'ndan, O.E.C.D.'den; Amerikanın İn- gilterenin ve diğer kapitalist memleket- lerin «iki taraflı yardım» projelerine ka- dar geniş bir alanı kapsamaktadır.

1961 Aralıkta Birleşmiş Milletler «gelişme on yılı» diye bir proje ortaya attı; az - gelişmiş ülkelerin milli gelirlerinin ilk beş yılda yüzde 5, ikinci beş yılda yüz- de 6 artmasına yardım edilecekti. Yıllık nüfus artışının ortalama yüzde 2.5 olduğu hesaba katılarak, bu milli gelir artışının 25 - 30 yılda yaşama seviyesini iki mis- line çıkaracağı tahmin olunuyordu. Bu ülkelerin yaşama seviyesi, böylece, 80 se- ne sonra Batı Avrupa memleketlerinin, 120 sene sonra da Amerika Birleşik Dev- letlerinin şimdiki seviyesine ulaşacaktı. Bütün bu hesaplar, emperyalist sömürge sistemini ebediyen sürüp gideceğini far- zeder. Birleşmiş Milletlerin sömüröelerin bağımsızlıklarına kavuşması için yaptığı zaman tahminleri bütün dünyada bağımsızlık ve kurtuluş savaşlarının hızlı geliş- mesinin sonucu olarak nasıl altüst olduysa; yeni siyasi zaferler de böylece ekono- mik ilerleme hızı tahminlerini alt üst ede- bilir. Son beş yıl içinde Küba, komünist ülkelerden gördüğü geniş yardımdan da faydalanarak bu kehanetleri şimdiden bo- şa çıkardı. Cezayir, Ghana ve başka mem- leketlerde hayat seviyesi, sosyalizme doğ- ru ilerleme süreci içinde ve sosyalizme henüz ulaşmadan bile, hızla yükselmekte- dir.

TASARRUFLARINIZIN

En iyi şartlarla

DEĞERLENDİRİLMESİ İÇİN:

tek hedef:

TÜRKİYE

EMLAK KREDİ

BANKASI

Çevredoğan